

Vrchotovy Janovice – změny v odpadovém hospodářství v roce 2024 – co to bude pro naše občany znamenat?

Od roku 2024 chceme ve Vrchotových Janovicích vybírat poplatek za odkládání komunálního odpadu jinak, než jak bylo stanoveno dosud.

Změna způsobu výběru poplatků by měla občany motivovat ke zvýšení třídění odpadu. Funkční je tento systém v mnoha jiných obcích, a stejně jako u nás také mnohé obce ke změnám v odpadovém hospodářství od příštího roku přistupují.

Cílem zavedení nového systému je zlepšení třídění odpadu a tím i snížení množství komunálního odpadu, protože sazby za ukládání odpadu na skládku neustále narůstají (viz. tabulka níže, pro názornost nárůstu od r. 2021).

Sazba pro jednotlivé dílčí základy poplatku za ukládání odpadů na skládku										
Dílčí základ poplatku (Kč/t)	Poplatkové období v roce									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030+
1. Využitelný komunální odpad	800	900	1000	1250	1500	1600	1700	1800	1850	1850
2. Zbytkový komunální odpad	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800
3. Nebezpečný odpad	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000

Zdroj: Příloha č. 9 k zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech

Každá obec si může na základě podání žádosti o třídící slevu na skládce, kterou využívá, uplatnit slevu, a to na množství do výše násobku počtu obyvatel k 1.1. předchozího roku a množství 200-190-180-170-160-150-140-130-120 kg (produkce skládkovaného komunálního odpadu, viz. následující tabulka). Podle výše uvedené tabulky je tato produkce započtena jako zlevněný zbytkový komunální odpad, s výši poplatku 500 Kč za tunu (viz. řádek č. 2). Další produkce nad toto množství podléhá výši poplatku odpovídajícímu využitelnému odpadu (viz. řádek č. 1). V následujících letech bude sleva znovu vypočtena vždy jako součin počtu obyvatel k 1. 1. předchozího roku (dle ČSÚ) a produkce skládkovaného odpadu pro daný rok:

Množství skládkovaného "zbytkového" odpadu na občana v kg za rok (tj. odpad s nižší sazbou při uplatnění třídící slevy)										
Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Produkce na občana	200	190	180	170	160	150	140	130	120	

Zdroj: Příloha č. 12 k zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech

Třídící slevu, díky které se za část komunálního odpadu platí nižší zákonný poplatek (aktuálně 500 Kč / tunu), využíváme, ale limity dané zákonem jsou pro naši obec nedostačující. V roce 2021 byl tento limit naplněn v srpnu,

v roce 2022 již v červenci a v roce 2023 také v červenci a to přes to, že byl od května svážen komunální odpad 1 x 14 dní. Po dosažení limitu platíme zákonný poplatek v nesnížené sazbě, v roce 2023 dvojnásobek, tj. 1.000,00 Kč / tunu. Vysoké množství svezeneho komunálního odpadu velice navyšuje náklady na svoz a likvidaci.

Podle evidence je roční množství komunálního odpadu na občana Vrchotových Janovic v roce 2022 alarmujících 324 kg!

Nový zákon o odpadech je účinný od 1.1.2021. Jeho hlavním cílem je předcházení vzniku odpadů a omezení množství odpadu ukládaného na skládky. Velmi zjednodušeně řečeno stát obce nutí a dále bude nutit daleko důsledněji třídít. Jak to má vypadat v praxi? Obce, které nesplní požadovanou míru separace (třídění) odpadů, budou na poplatcích platit více. Nesplněním separačních cílů, jejichž milníky jsou definovány zákonem (viz. tabulka níže), se obec, dle § 122 zákona o odpadech, vystaví riziku sankcí až do výše 200 tis. Kč za každý rok neplnění.

SEPARAČNÍ CÍLE PRO OBCE			
Rok	2025	2030	2035
Hodnota separačního cíle	60 %	65 %	70 %

Zdroj: § 59 písm. c) zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech

Obec chce minimalizovat dopad nové legislativy na peněženky občanů

Odpadové hospodářství stojí Městys Vrchotovy Janovice každý rok více finančních prostředků. Stanovené poplatky nedostačují, musely by být stanoveny téměř ve dvojnásobné výši. Aby se náklady obecní kasy i náklady občanů neustále nezvyšovaly, je potřeba, abychom přistoupili ke koncepčním změnám v odpadovém systému, a to právě v souladu s novým zákonem.

Proč to děláme?

- 1) abychom optimalizovali současný systém nakládání s odpady v obci,
- 2) abychom splnili všechny povinnosti, které nám ukládá zákon o odpadech,
- 3) abychom minimalizovali jeho dopady na obecní rozpočet a tudíž i na výši poplatku za svoz odpadu, který platí naši občané.

Změna v roce 2024

V roce 2024 městys stanovil nový poplatek za odpad vyhláškou, sazba poplatku je 0,60 Kč za litr odpadu za každý svoz. Znamená to, že výši platby nebude ovlivňovat skutečná hmotnost odpadu, ale objem nádoby. Současně to ale neznamená, že totální vytřídění s de facto nulovým svozem bude bez poplatku. Každá nemovitost, tedy i ta bez nádoby, bude mít v souladu se zákonem povinnou platbu za množství 60 litrů odpadu na osobu měsíčně.

Velikost nádoby ve Vrchotových Janovicích je stanovena na 120 l, každá domácnost takovou od městyse dostala, každá je označena čipem.

Čipy umožňují evidenci nádoby. Čtecí zařízení, instalované na popelářském voze automaticky, bezobslužně zaznamená typ odpadové nádoby, její velikost, stanoviště i majitele nádoby. Současně nádobu zváží, zjistí množství vyprodukovaného odpadu a zaeviduje výsyp dané nádoby.

Nádoby na komunální odpad jsou všechny plastové, s kolečky, černé, četnost svozů v roce 2024 je stanovena na interval 14 dnů, tzn. za rok max. 26 svozů. Současně byly domácnostem nebo Společenstvím předány nádoby na separovaný odpad – papír a plast, tzv. sběr door to door. Nádoby mají obsah 240 litrů, plastové, černé s rozlišovači ve žluté (na plast) a modré barvě (na papír), svoz bude dle svozového kalendáře probíhat 1x za měsíc u obou komodit. Bytové domy mají k dispozici snížený počet nádob nebo budou mít kontejner 1100 l, dle dohody. V případě většího množství papírového či plastového odpadu je možné tento odpad odložit po domluvě na sběrném dvoře. S vlastníky nemovitostí jsou podepisovány protokoly, v rodinných domcích s majitelem, v bytových domech se Společenstvím.

Placení poplatků za rok 2024 bude probíhat až v roce 2025 po zjištění počtu svozů jednotlivých sběrných nádob.